

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **M. H.,** zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2016, č. j. KUJI 7945/2016, sp. zn. OOSČ 72/2016 OOSC/28/JN, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 4. 2017, č. j. 28 A 10/2016 - 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Včasně podanou kasační stížností brojí žalobce, jakožto stěžovatel, proti shora označenému rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“). Tím bylo zamítnuto stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 25. 11. 2015, zn. DOP/2332/2015-13 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), a toto rozhodnutí bylo potvrzeno.

[2] Prvostupňovým rozhodnutím byl stěžovatel shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v rozhodném znění (dále jen „zákon o silničním provozu"), v souvislosti s porušením § 18 odst. 3 téhož zákona, za což mu byla uložena pokuta ve výši 6000 Kč, vedle toho též zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 8 měsíců a povinnost uhradit paušální náklady řízení ve výši 1000 Kč.

[3] Krajský soud v napadeném rozsudku předně uvedl, že stěžovatel v průběhu správního řízení nevznášel žádné námitky; poprvé tak učinil až v žalobě. Krajský soud následně obsáhle citoval z odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 – 43, a vyvodil, že správní soudnictví nemá suplovat řízení před správním orgánem. Stěžovatel přitom zůstal v průběhu správního řízení zcela pasivním. Přesto se krajský soud v dalším textu odůvodnění napadeného rozsudku podrobněji zabýval uplatněnými žalobními námitkami. Rychlost stěžovatelovy jízdy byla naměřena kalibrovaným přístrojem a z ničeho nevyplývá jeho nefunkčnost. Případná nepřesnost měření je zohledněna již v odchylce ± 3 %, jež naměřenou rychlost ve prospěch řidiče redukuje. Po dobu trvání ověření přesnosti měření rychloměru je tedy chybnost měření přístroje v zásadě objektivně vyloučena. Krajský soud přesto doplnil dokazování o vyjádření společnosti ATS-TELCOM PRAHA a.s., dovozce laserového rychloměru MicroDigiCam LTI, k některým technickým otázkám souvisejícím s tímto rychloměrem. Na jeho základě dospěl krajský soud k závěru, že v daném případě nedošlo ke stěžovatelem namítanému „*slip*" efektu. Vozidlo totiž nebylo měřeno z boku, přístroj nadto nevydal jakékoli chybové hlášení a namísto toho uložil a zobrazil výsledek měření. Ke správnosti měření není nezbytné jeho provedení pod nulovým úhlem měřidla a směru jízdy vozidla, neboť z příslušného manuálu takový požadavek nevyplývá. Měření v nulovém úhlu by navíc bylo v případě stacionárního měřidla prakticky nemožné, neboť by se měřidlo muselo nacházet na kolizním kurzu s měřeným vozidlem. Krajský soud dále podotkl, že daný typ rychloměru byl schválen pro používání Českým metrologickým institutem a je stanoveným měřidlem ve smyslu zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, pročež soud nemůže hodnotit spolehlivost tohoto typu rychloměru. I z tohoto důvodu neprovedl některé stěžovatelovy důkazní návrhy. Podle krajského soudu postačí k naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku zavinění ve formě nedbalosti. Byť se k otázce zavinění vyjádřil správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí poměrně stroze, nečiní to jeho rozhodnutí (a potažmo ani rozhodnutí žalovaného) nepřezkoumatelným. Výrok prvostupňového rozhodnutí není nepřezkoumatelný ani v důsledku absence údaje o formě zavinění, neboť přestupek byl posuzován podle právní úpravy účinné v době jeho spáchání, kdy předmětné ustanovení zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích") ještě neobsahovalo požadavek na uvedení formy zavinění výroku rozhodnutí. Stěžovatel nedůvodně namítal nepřiměřenost a nepřezkoumatelnost uložených sankcí, neboť tyto byly uloženy v dolní třetině jejich zákonných rozpětí a správní orgán prvního stupně popsal přitěžující i polehčující okolnosti, jež zahrnul do svých úvah stran konečné intenzity uložených sankcí. Krajský soud dále aproboval zohlednění osoby stěžovatele jakožto pachatele přestupku s přihlédnutím k jím dříve spáchaným přestupkům, zejména k opakovanému překračování nejvyšší povolené rychlosti při řízení motorového vozidla. Způsob určení konečné intenzity uložených sankcí navíc krajský soud neshledal ze strany správních orgánů svévolným. Nepřisvědčil stěžovateli

ani v tom, že by se zákaz činnosti měl vztahovat toliko na zákaz řízení určité skupiny vozidel (např. osobních vozidel, byl-li přestupek spáchán při řízení osobního vozidla). Dále soud zdůraznil, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti (v čemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45); samotné stanovení formálních znaků přestupku tedy v sobě nese v běžně se vyskytujících případech i stupeň nebezpečnosti činu pro společnost zpravidla vyšší než nepatrný. Byť se správní orgány v nynější věci materiální stránkou přestupku vskutku nezabývaly, nezpůsobuje to nepřezkoumatelnost jejich rozhodnutí. V kontextu jejich odůvodnění je zřejmé, že bylo dovozeno porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, a to porušení zájmu na bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích či v jejich blízkosti. Překročení nejvyšší povolené rychlosti ve výši zjištěné v tomto případě (více než 50 km/h) bezpochyby porušuje chráněný zájem společnosti a materiální znak přestupku tak naplňuje. Krajský soud navíc vyzdvihl skutečnost, že stěžovatel naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti; o tom, že minimální zákonem požadovaná míra společenské nebezpečnosti byla v daném případě zcela zjevně naplněna, proto není pochyb a nebylo to nutno detailněji zkoumat. Konečně krajský soud neshledal důvodnou ani námitku poukazující na absenci údaje o výši bodového postihu ve výroku prvostupňového rozhodnutí. Byť z judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že bodový záznam má povahu trestní sankce ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a čl. 7 odst. 1 věty druhé Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, nelze z ní nikterak dovodit, že by rozšiřovala taxativní výčet sankcí, který je uveden v § 11 odst. 1 zákona o přestupcích. Sankční povaha bodového záznamu tudíž neznamená, že by bodový záznam byl sankcí jako takovou, uváděnou obligatorně ve výroku rozhodnutí o přestupku ve smyslu ustanovení § 77 zákona o přestupcích. Krajský soud tak uzavřel, že správní orgán prvního stupně zjistil skutkový stav dostatečným způsobem, zejména přihlédne-li se ke skutečnosti, že stěžovatel zůstal po dobu správního řízení zcela pasivním a omezil se toliko na podání blanketního odvolání.

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že podle vyjádření Českého metrologického institutu (dále jen „ČMI“) byla sice rychlost jeho vozidla změřena správně, nicméně je nutné trvat na tom, aby každé měření, kdy na snímku měřeného vozidla leží záměrný kříž na vozidle jen zčásti, bylo bráno jako měření provedené v rozporu s manuálem výrobce, přičemž takové měření nelze použít při projednání přestupku. Krajský soud ostatně nevysvětlil, z jakého důvodu přikládal větší váhu vyjádření dovozce daného typu měřidla, namísto vyjádření ČMI, jenž je certifikační autoritou. Pokud krajský soud uvedl, že stěžovatelem zmiňované vyjádření ČMI netvořilo, v rozporu s textem žaloby, přílohu žaloby, měl stěžovatele vyzvat k opětovnému zaslání tohoto vyjádření.

[5] Shledal-li krajský soud na základě vyjádření dovozce rychloměru, že vada měření byla způsobena „nejspíše závadou rychloměru“, podpořil tím názor stěžovatele, dle kterého nebyl výstup z rychloměru řádným důkazem, neboť dle § 7 odst. 2 písm. c) vyhlášky č. 262/2000 Sb. platnost ověření stanoveného měřidla zaniká, jestliže stanovené měřidlo bylo poškozeno tak, že mohlo ztratit některou vlastnost rozhodnou pro jeho ověření. Pokud tedy došlo k závadě rychloměru, je zjevné, že došlo k jeho poškození,

přičemž při ověření je zkoumán právě výstup z rychloměru, tedy jde o vlastnost rozhodnou pro jeho ověření.

[6] Stěžovatel dále poukazuje na to, že krajský soud v napadeném rozsudku ani nerozporoval, že certifikát o schválení typu měřidla stanoví nejvyšší povolený rozsah měření 400 m. Nepostačuje proto tvrzení dovozce měřidla, že tím lze naměřit rychlost vozidla vzdáleného až 1200 m, neboť rozhodná je vzdálenost měřeného vozidla, se kterou počítal certifikát o schválení typu měřidla. I kdyby mělo měřidlo větší účinný dosah než právě 400 m, nebylo pro použití na takovou vzdálenost ČMI certifikováno a ověřeno. Výrobce vždy může tvrdit určitou přesnost či funkcionalitu rychloměru, avšak za účelem správního trestání je nutno vycházet toliko z takové funkcionality, která byla příslušnou certifikační autoritou ověřena, tj. v projednávaném případě možnost měřit do vzdálenosti 400 m.

[7] Krajský soud dále dle stěžovatelova názoru pochybil konstatováním, že nedostatečné zohlednění formy zavinění v prvostupňovém rozhodnutí nezpůsobuje jeho nezákonnost či nepřezkoumatelnost. Předně z napadeného rozsudku nevyplývá, proč se tak krajský soud domnívá. Určení konkrétní formy zavinění totiž má podle § 12 odst. 1 zákona o přestupcích vliv na výši sankce. Rovněž v případě, kdy by došlo ke zmírnění norem systému bodového postihu za dopravní přestupek právě v souvislosti s formou zavinění přestupkového jednání, mohl by stěžovatel být zmíněným deficitem prvostupňového rozhodnutí znevýhodněn. Stěžovatel rovněž může být poškozen u soukromých subjektů, např. zaměstnavatelů či pojišťoven.

[8] Stěžovatel se s krajským soudem neztotožňuje ani v tom, že by bylo zřejmé, zda správní orgány hodnotily naměřenou rychlost jízdy jako okolnost přitěžující či polehčující. Krajský soud aproboval jako přitěžující okolnost výrazné překročení maximální povolené rychlosti jízdy mimo obec, avšak opomněl, že závažnost uvedeného jednání je již zahrnuta v zákonném sankčním rozpětí kvalifikované skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona o silničním provozu, pročež je-li dále přihlíženo k podstatnému překročení rychlosti 90 km/h, je tím porušena zásada zákazu dvojího přičítání. S užitím logiky krajského soudu a správních orgánů by totiž v zásadě nikdy nemohla být uložena pokuta za daný přestupek při spodní hranici zákonného rozmezí, neboť výrazné překročení maximální povolené rychlosti jízdy mimo obec je již formálním znakem skutkové podstaty, a bylo by vždy dáno jakožto přitěžující okolnost.

[9] Byť krajský soud stěžovateli přisvědčil v tom, že k záznamům v evidenční kartě řidiče (stěžovatele) starším jednoho roku nelze přihlédnout jako k recidivní přitěžující okolnosti, nesprávně následně konstatoval, že tyto mohou být vzaty v potaz při obecném hodnocení osoby obviněné z přestupku. Stěžovatel namítá, že správní orgány však dané záznamy vyhodnotily jako přitěžující okolnost, neboť z jejich rozhodnutí nikterak neplyne posuzování jakýchkoli stěžovatelových osobnostních vlastností. Podle stěžovatelova názoru správní orgán prvního stupně stanovil intenzitu sankcí nepřezkoumatelným způsobem a krajský soud není oprávněn takové jeho pochybení napravovat vlastní argumentací.

[10] Stěžovatel též namítá, že správní orgány zasáhly do jeho práv vyšší měrou, než jaká byla nezbytná k naplnění účelu sankce. Je totiž nelogické, aby se uložený zákaz činnosti

vztahoval i na řízení vozidel jiné skupiny než právě skupiny B. Stěžovatel by proto nyní nemohl ani řídit zahradní traktor na sekání trávy na svém pozemku, což považuje za absurdní a s projednávaným přestupkem zcela nesouvisející sankci. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, č. j. 9 As 7/2009 – 76, pak stěžovatel podotkl, že činnost spočívající v řízení traktoru je činností odlišnou od řízení osobního motorového vozidla v ohledu bezpečnosti účastníků silničního provozu.

[11] Konečně stěžovatel vytýká krajskému soudu závěr, že z nedbalostního zavinění projednávaného přestupku lze dovozovat rovněž naplnění materiální stránky přestupku. Zavinění a materiální stránka přestupku jsou totiž odlišné znaky přestupku, z nichž každý je nutno prokázat a odůvodnit. Jelikož správní orgán ve svém rozhodnutí materiální stránku přestupku vůbec nezmínil, nemůže obstát názor krajského soudu, že tímto není zapříčiněna nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí. Byť se stěžovatel ztotožňuje s tím, že materiální stránka přestupku bývá zpravidla naplněna spolu se stránkou formální a že míra odůvodnění materiální stránky je předurčena mírou odůvodnění argumentace účastníka řízení k jejímu nenaplnění, nelze na adresování této otázky zcela rezignovat, jako se tomu stalo v případě stěžovatele.

[12] Žalovaný v souvislosti s kasační stížností toliko odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a vyslovil se pro zákonnost a věcnou správnost tohoto i napadeného rozsudku. Navrhl proto, aby byla kasační stížnost zamítnuta.

[13] Kasační stížnost je přípustná.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud považuje za vhodné v prvé řadě citovat závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71: „*Skutečnost, že obviněný z přestupku byl v řízení před správními orgány zčásti či zcela pasivní, automaticky neznamená, že jeho tvrzení zpochybňující zjištěný skutkový a právní stav a jim odpovídající důkazní návrhy, které jako žalobce poprvé uplatnil až v řízení před krajským soudem, jsou bez dalšího nepřípustné. Žalobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány. Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení shledat irelevantními nebo nevěrohodnými a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné. Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit. V rámci přezkumu napadeného rozhodnutí je krajský soud povinen zkoumat, zda správní orgány bez ohledu na způsob obhajoby obviněného v řízení o přestupku dostály své povinnosti zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 správního řádu). Pokud krajský soud zjistí, že správní orgány takto nepostupovaly, bude na něm, aby na základě žalobních tvrzení a navrhovaných důkazů pochybnosti o skutkovém stavu sám odstranil. To může učinit porovnáním s důkazy již provedenými v řízení před správními orgány, zopakováním důkazů již provedených nebo provedením důkazů nových. Jsou-li nedostatky ve zjištění skutkového stavu takového rozsahu, že jejich odstraňování by znamenalo nahrazovat činnost správních orgánů soudem, uloží krajský soud tuto povinnost správnímu orgánu.*“ Napadený rozsudek je s tímto plně v souladu, neboť krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami i

přesto, že stěžovatel proti prvostupňovému rozhodnutí brojil toliko blanketním odvoláním.

[16] Stěžovatel se mýlí, má-li za to, že krajský soud upřednostnil vyjádření dovozce rychloměru před vyjádřením ČMI. Z obsahu spisu je patrné, že se vyjádření ČMI nedostalo do dispozice krajského soudu, byť je stěžovatel označil za přílohu žaloby. Rovněž z protokolu o jednání před krajským soudem plyne, že dle krajského soudu nebylo příslušné vyjádření k žalobě přiloženo. Namítá-li stěžovatel, že měl být soudem na tuto skutečnost upozorněn a vyzván k doložení vyjádření ČMI, upozorňuje Nejvyšší správní soud na skutečnost, že stěžovatel měl dostatečnou příležitost uplatnit dané vyjádření ještě při ústním jednání před krajským soudem. Namísto toho se však stěžovatel jednání vůbec nezúčastnil a sám se tak vyloučil z možnosti své předchozí pochybení zhojit (krajský soud při jednání konstatoval absenci stěžovatelem odkazovaného vyjádření). Lze proto uzavřít, že stěžovatelova námitka je lichá. Krajský soud samozřejmě nemohl upřednostnit jedno vyjádření na úkor jiného, disponoval-li (nikoli v důsledku jakéhokoli svého pochybení) toliko vyjádřením jediným.

[17] Nejvyšší správní soud je dále toho názoru, že stěžovatel opomíjí kontext odůvodnění napadeného rozsudku, když namítá, že krajský soud konstatoval závadu rychloměru. Právě z kontextu napadeného rozsudku se naopak podává, že dle vyjádření dovozce přístroje by toliko částečné spočinutí záměrného kříže na měřeném vozidle mohlo být způsobeno závadou zařízení (vychýlením objektivu), která však není závadou ve smyslu poškození přístroje, a již vůbec nemůže mít vliv na správnost výsledku měření. Z vyjádření dovozce rychloměru se mj. podává, že „[t]*o, že nebyl záměrný kříž přímo na vozidle, neovlivňuje výsledek měření... Pokud se vychýlí objektiv, pak můžeme zaznamenat posun záměrného kříže na fotodokumentaci... kvalita fotodokumentace nemá vůbec žádný vliv na výsledek měření. Seřízení laserové hlavice samotné (v manuálu popisované jako souosost) je velice stabilní a tak lze konstatovat, že pokud byl v průběhu měření záměrný bod na vozidle, patří naměřená hodnota právě k tomuto vozidlu... Výpočet naměřené hodnoty rychlosti je složitý proces. Výpočetní algoritmy mají své kontrolní mechanismy, které by při nespolehlivých vstupních údajích způsobily chybové hlášení a stornování všech údajů.*“ Nejvyšší správní soud přisvědčuje krajskému soudu v tom, že z příslušné fotodokumentace lze bez pochybností dovodit, že byla změřena rychlost právě stěžovatelova vozidla, neboť na snímku samotném není žádné jiné vozidlo poblíž, přičemž záměrný kříž spočívá na vozidle stěžovatele alespoň spodní částí své vertikální linie.

[18] Stěžovatel správně poznamenává, že krajský soud v napadeném rozsudku nesporoval fakt, že laser je schválen pro měření vozidla vzdáleného 25 až 400 m. Krajský soud nicméně v otázce vlivu překročení schválené vzdálenosti měření vyšel z vyjádření dovozce rychloměru a příslušné technické dokumentace měřidla, z nichž plyne, že měřící dosah užité laserové hlavice UltraLyte LR je až 1200 m s odchylkou výsledku měření ± 2 km/h. Stěžovatel v této souvislosti nastolil otázku, zda užití měřidla na vzdálenost větší než certifikovanou vylučuje použitelnost výstupu provedeného měření pro řízení o přestupku. Nejvyšší správní soud z přílohy (která je nedílnou součástí) Certifikátu o schválení typu měřidla MicroDigiCam LTI (dále jen „certifikát“), založené ve spise krajského soudu, ověřil, že „[a]*by bylo zaručeno správné přiřazení naměřené rychlosti k měřenému vozidlu, mohou být pro záznam přestupku používány pouze ty hodnoty rychlosti,*

které byly změřeny v povoleném rozsahu vzdálenosti měření... Pro použití rychloměru je závazný návod k obsluze ‚Systém micro Digi-Cam. Manuál uživatele – 4. vydání verze 4.1 ez ze dne 22. 11. 2007‘ “. Jako povolený rozsah vzdálenosti měření uvádí příloha certifikátu rozpětí 25 až 400 m.

[19] Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o tom, že poskytl-li certifikovaný a ověřený rychloměr jednoznačný výsledek měření rychlosti namísto chybového hlášení, došlo fakticky k bezvadnému změření rychlosti vozidla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 1. 2013, č. j. 3 As 82/2012 – 27, nebo též rozsudek ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 - 60). Z výše citovaného textu certifikátu ČMI je navíc patrné, že motivem stanovení povoleného rozsahu vzdálenosti měření je maximalizace pravděpodobnosti, že byla změřena rychlost právě toho vozidla, na němž v době měření spočinul záměrný kříž kamery. Nejvyšší správní soud proto *a contrario* z uvedeného dovozuje, že překročení maximální povolené vzdálenosti měřeného vozidla od měřidla může zavdat vzniku pochybnostem toliko stran otázky, zda naměřená rychlost přísluší právě vozidlu označenému záměrným křížem (případně může též vyústit v produkci fotodokumentace nepostačující pro identifikaci registrační značky vozidla, což však není v nynější věci relevantní). Vzhledem k obsahu správního spisu však tato pochybnost v nynější věci není dána, neboť příslušná dokumentace vyobrazuje v předmětném úseku pozemní komunikace pouze jediné vozidlo, kterým je právě vozidlo řízené stěžovatelem. S ohledem na tyto okolnosti by bylo odmítnutí výsledku měření jen na základě mírného (cca 6%) překročení maximální certifikátem povolené vzdálenosti měření zjevně neopodstatněné a bezúčelně formalistické.

[20] Nejvyšší správní soud tudíž nemá pochybnost o dostatečnosti míry zjištění skutkového stavu. Na druhou stranu je však třeba mít na zřeteli ustanovení § 51 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), které zapovídá užití důkazních prostředků získaných nebo provedených v rozporu s právními předpisy. Pokud by měl být důkaz záznamem měření rychlosti pořízen v rozporu s právními předpisy, nejednalo by se v podstatě o nedostatečné zjištění skutkového stavu, nýbrž o procesní pochybení spočívající v porušení ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu správním orgánem prvního stupně a následně i o nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem. Rozhodné je proto zodpovězení otázky, zda policista porušil právní předpis užitím předmětného typu rychloměru ke změření rychlosti vozidla stěžovatele ve vzdálenosti 426,1 m.

[21] Právo měřit rychlost jízdy účastníků silničního provozu plyne Policii České republiky z ustanovení § 79a zákona o silničním provozu. Zákon však nestanoví, jakým způsobem má být měření prováděno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 27/2010 – 75). Záleží tedy na policii, jakou metodu měření rychlosti zvolí, přičemž se od této její volby bude odvíjet míra přesvědčivosti následného zjištění skutkového stavu. Používá-li policie k měření rychlosti jízdy motorového vozidla stanovené měřidlo ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, v rozhodném znění (dále jen „zákon o metrologii“), je toliko povinna v intencích odkazovaného zákona činit tak v době platnosti provedeného ověření měřidla (§ 11 odst. 1 ve spojení s § 9 téhož zákona). Policie je nicméně oprávněna (právě s ohledem na obecné zmocnění dle § 79a zákona o silničním provozu) užít i jiných měřidel než právě

stanovených měřidel ve smyslu § 3 odst. 3 zákona o metrologii. I přisvědčí-li tedy Nejvyšší správní soud logicky bezvadnému argumentu stěžovatele, že certifikát o schválení typu měřidla ze dne 24. 3. 2010, č. 0111-CS-C141-04, kterým ČMI schválil silniční rychloměr typu MicroDigiCam LTI, stanoví jako podmínku schválení daného typu měřidla jeho užití v povoleném rozsahu vzdálenosti měření 25 až 400 m, pročež při jehož použití při vzdálenosti 426,1 m od měřeného vozidla nebyla tato podmínka splněna, neznamená to nic jiného, než že na takový postup policejního orgánu je třeba hledět jako na aplikaci metody měření s užitím měřidla postrádajícího certifikát ve smyslu § 6 odst. 3 zákona o metrologii. Nejvyšší správní soud vyjadřuje názor, že příslušný typ měřidla lze fakticky použít jak v rámci podmínek pro něj vydané certifikace, tak i mimo tento rámec. Jelikož, jak uvedeno výše, policie není povinna měřit rychlost motorových vozidel toliko za užití schválených měřidel, nejedná protiprávně, použije-li jinak stanoveného měřidla způsobem, který nevyhovuje podmínkám certifikace. Poněkud paradoxně by tedy v případě měření na větší než certifikovanou vzdálenost nebylo třeba trvat ani na ověření měřidla ve smyslu § 9 zákona o metrologii, neboť tato povinnost je dána toliko při užívání stanoveného měřidla (za které nelze v případě nedodržení podmínek certifikace měřidlo v dané situaci označit). Takové skutečnosti by pak přirozeně našly odraz ve vypovídací hodnotě uvedeným způsobem opatřeného důkazu. V nynější věci však Nejvyšší správní soud považuje za nutné vyzdvihnout, že i přes nedostatek certifikace policejním orgánem provedeného způsobu měření, a z toho vyplývající nemožnosti podepření získaného skutkového poznatku o rychlosti jízdy vozidla o odbornou autoritu ČMI, správním orgánem prvního stupně zjištěný skutkový stav obstojí, a to právě z důvodu, že *ratio* certifikovaného rozsahu vzdálenosti měření spočívá v zájmu na prevenci záměny vozidla skutečně měřeného za jiné vozidlo v jeho blízkosti, kterážto byla ovšem v nynější věci, s ohledem na solitérní situaci stěžovatelova vozidla na pozemní komunikace v daném místě a čase, vyloučena. Stěžovatelova námitka tudíž není důvodná.

[22] Namítal-li stěžovatel, že v prvostupňovém rozhodnutí absentující vypořádání míry zavinění přestupkového jednání způsobuje jeho nepřezkoumatelnost, shoduje se Nejvyšší správní soud s názorem krajského soudu, že tomu tak není, a to právě s přihlédnutím k procesní liknavosti stěžovatele v průběhu řízení o přestupku. Pokud až nyní namítá, že tímto může být poškozen ve vztahu k soukromým subjektům, činí tak v ryze hypotetické rovině a rovněž účelově, neboť takový svůj případný hypotetický zájem mohl hájit bez zjevných překážek již v řízení správním. Krajský soud správně konstatoval, že u předmětného přestupku postačí zavinění z nedbalosti; lhostejno, zda se má jednat o nedbalost vědomou či nevědomou. Správní orgány prakticky presumovaly nedbalostní formu zavinění, neboť v důsledku stěžovatelovy procesní pasivity nebylo z čeho usuzovat na jeho vnitřní subjektivní angažovanost ke zjištěnému přestupkovému jednání. Strohost správních rozhodnutí v naříkaném ohledu je tudíž spíše vinou stěžovatele, neboť právě při zjišťování formy zavinění je nezbytná určitá míra komunikace s obviněným. Správní orgány proto postupovaly bezvadně, jestliže vycházely z toho, že stěžovatel spáchal přestupek v nedbalostní formě zavinění.

[23] Stěžovatel rovněž dezinterpretoval odůvodnění napadeného rozsudku, když v kasační stížnosti namítl, že krajský soud aproboval jako přitěžující okolnost výrazné překročení maximální povolené rychlosti mimo obec. Z napadeného rozsudku se totiž podává, že se krajský soud vyjadřoval právě k závažnosti kvalifikované skutkové podstaty

přestupku. Krajský soud rozhodnutí žalovaného vyložil tak, že „*závažností přestupku je míněno právě výrazné překročení zákonem povolené rychlosti*“, tj. v daném případě rychlosti 90 km/h, čímž očividně není míněno výrazné překročení rychlosti, která již postačuje k naplnění kvalifikované skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona o silničním provozu (v daném případě 140 km/h). Nejvyšší správní soud se proto plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že správní orgány nepřekročily zákaz dvojího přičítání.

[24] Obdobně Nejvyšší správní soud nemůže stěžovateli přisvědčit ani v tom, že krajský soud nesprávně vyhodnotil žalobní námitku poukazující na posouzení přestupkových záznamů stěžovatele starších jednoho roku, jako přitěžující okolnosti správními orgány. Stěžovatelova argumentace je lichá, neboť z jeho tvrzení, že se správní orgány nezabývaly posuzováním dalších jeho osobnostních vlastností, nikterak neplyne, že tak neučinily právě v ohledu zmiňovaných starších záznamů v evidenční kartě řidiče.

[25] Pokud stěžovatel namítal, že se měla sankce zákazu činnosti vztahovat pouze na řízení motorových vozidel skupiny řidičského oprávnění B, Nejvyšší správní soud se s ním neztotožňuje. Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu stojí na názoru, že zákon o silničním provozu nerozlišuje činnost řízení motorových vozidel na řízení motorových vozidel jednotlivých skupin řidičského oprávnění (srov. rozsudky ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016 – 48, a č. j. 8 As 254/2016 – 67). Právě ve svém rozsudku ze dne 27. 9. 2017, č. j. 8 As 254/2016 – 67, Nejvyšší správní soud vypořádal prakticky shodnou kasační námitku (soud poznamenává, že tehdejší stěžovatel byl zastoupen týmž advokátem) tak, že „[s]*těžovatelova interpretace rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2009, čj. 9 As 7/2009-76, není správná. V něm Nejvyšší správní soud pouze konstatoval, že pokud se řidič vozidla skupiny C dopustí při řízení tohoto typu vozidla přestupku, který je vázán na daný typ vozidla (v tehdy souzeném případě nebyl stěžovatel držitelem platného osvědčení o profesní způsobilosti řidiče), není nepřiměřeným trestem, pokud je mu uložen zákaz řízení motorových vozidel spadajících do kategorie řidičské oprávnění skupiny C. Z uvedeného rozsudku nelze dovodit, že by mohlo být řidiči zakázáno pouze řízení toho typu vozidla, které řídil v době spáchání přestupku. V případě přestupků, jako je například právě překročení nejvyšší povolené rychlosti, kterého se lze dopustit jakýmkoli typem motorového vozidla (včetně stěžovatelem zmiňovaného traktoru), by takové zmírnění sankce nedávalo smysl (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 3. 2017, čj. 7 As 332/2016-44).*“ Na tehdy uvedeném Nejvyšší správní soud setrvává.

[26] Závěrem kasační stížnosti stěžovatel namítal, že se správní orgány vůbec nezabývaly materiální stránkou přestupkového jednání, tj. jeho společenskou škodlivostí. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008 – 45, uvedl, že „*[l]ze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Z tohoto závěru však nelze dovodit, že by k naplnění materiálního znaku skutkové podstaty přestupku došlo vždy, když je naplněn formální znak přestupku zaviněným jednáním fyzické osoby. Pokud se k okolnostem jednání, jež naplní formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží takové další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti, nedojde k naplnění materiálního znaku přestupku a takové jednání potom*

nemůže být označeno za přestupek. Nelze tedy souhlasit s argumentem stěžovatele, že překročení nejvyšší povolené rychlosti, byť o jediný kilometr, naplňuje vždy a bez dalšího materiální znak přestupku. Zákon o přestupcích ani jiný právní předpis nestanoví přesnou hranici rychlosti jízdy motorovým vozidlem, jejíž překročení způsobí naplnění materiálního znaku přestupku. Správní orgány jsou povinny zkoumat vždy, když rozhodují, zda určité jednání je přestupkem či nikoliv, také otázku, jestli došlo k naplnění obou znaků přestupku, tj. znaku formálního i znaku materiálního (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 7 As 18/2004 - 48, dostupný na www.nssoud.cz). Okolnostmi, jež snižují nebezpečnost jednání pro chráněný zájem společnosti pod míru, která je typická pro běžně se vyskytující případy přestupků, mohou být zejména, avšak nikoliv výlučně, význam právem chráněného zájmu, který byl přestupkovým jednáním dotčen, způsob jeho provedení a jeho následky, okolnosti, za kterých byl přestupek spáchán, osoba pachatele, míra jeho zavinění a jeho pohnutka. Okolnosti, jež vylučují porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, musí být ovšem posuzovány vždy v každém konkrétním případě a nelze, jak to naznačuje stěžovatel (a z opačného hlediska vlastně i žalobce), vyslovovat žádné paušální závěry o tom, že např. míra společenské nebezpečnosti překročení nejvyšší povolené rychlosti o 2 km/h je natolik mizivá, že nedosahuje intenzity přestupku, zatímco u překročení nejvyšší povolené rychlosti o 10 km/h již tomu tak je.“ Nejvyšší správní soud podotýká, že i v případě mírného překročení nejvyšší povolené rychlosti při řízení motorového vozidla může být (a zpravidla bude) materiální stránka přestupku naplněna, nebudou-li zjištěny takové okolnosti, které společenskou škodlivost přestupkového jednání limitně přibližují nule (např. situace mírného překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci těsně před značkou ohlašující konec obce, v čase dvou hodin po půlnoci, v obci čítající do 500 obyvatel, atd.). Na druhou stranu markantní překročení nejvyšší povolené rychlosti mimo obec (zde o více než 50 km/h) v drtivé většině případů vylučuje nepřítomnost společenské škodlivosti takového jednání. V tomto se tudíž Nejvyšší správní soud shoduje s krajským soudem. Absence jakýchkoli úvah správního orgánu prvního stupně v uvedeném směru je jistě vadou prvostupňového rozhodnutí, nicméně v nynější věci nikoliv natolik zásadní, aby způsobovala jeho nepřezkoumatelnost. Z obsahu správního spisu nevyplývají žádné skutkové okolnosti, které by společenskou škodlivost stěžovatelova přestupkového jednání snižovaly natolik, aby toto nebylo kvalifikovatelné jako přestupek. Pakliže stěžovatel takovými poznatky či připomínkami disponoval, nic mu nebránilo uplatnit je v průběhu správního řízení. Skutečnost, že ani nyní stěžovatel takové skutkové okolnosti nenamítá, nasvědčuje jedině tomu, že takové okolnosti nebyly dány a že jeho námitka není podložená.

[27] Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou. Ani nad její rámec nezjistil vadnost napadeného rozsudku či jemu předcházejícího řízení ve smyslu § 109 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V souladu s § 110 odst. 1 *in fine* proto kasační stížnost zamítl.

[28] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a nemá proto právo na náhradu nákladů. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti patrně nevznikly takové náklady, jež by přesahovaly běžný rámec jeho úřední činnosti a které by mu tudíž patřilo přiznat.

pokračování

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2017

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu